

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 18 sierpnia 2023 r.

WNP-I.4131.194.2023

Rada Gminy Sochaczew
ul. Warszawska 115
96-500 Sochaczew

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572 i 1463, zwanej dla „u.s.g.”)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIX/322/2023 Rady Gminy Sochaczew z dnia 26 lipca 2023 r. w sprawie *określenia zasad i trybu korzystania ze świetlic wiejskich stanowiących mienie gminy Sochaczew*, w zakresie § 11, § 12 ust. 2 oraz § 15.

Uzasadnienie

Na sesji 26 lipca 2023 r. Rada Gminy Sochaczew podjęła uchwałę Nr LIX/322/2023 w sprawie *określenia zasad i trybu korzystania ze świetlic wiejskich stanowiących mienie gminy Sochaczew*.

Podstawę prawną przedmiotowej uchwały stanowią art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h oraz art. 40 ust. 1 u.s.g., a także art. 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 oraz ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679), zwanej dalej „u.g.k.”.

Zgodnie z § 11 uchwały osoba lub podmiot, którym udostępniono świetlicę odpowiada za bezpieczeństwo osób korzystających z obiektu w trakcie udostępniania. Ponadto, w § 12 ust. 2 postanowiono, iż za ewentualne uszkodzenia odpowiada osoba lub podmiot korzystający ze świetlicy, który zobowiązany jest usunąć powstałe usterki lub pokryć pełne koszty naprawy w terminie wskazanym w protokole odbioru.

Należy wskazać, iż przywołane przez Radę Gminy Sochaczew przepisy, określone w podstawie prawnej niniejszej uchwały, nie stanowią delegacji dla organu w przedmiocie stanowienia regulacji dotyczącej odpowiedzialności w sferze stosunków cywilnoprawnych,

jak również w kwestii sankcji karnych. W zakresie odpowiedzialności za powierzone mienie można odpowiadać wyłącznie na drodze cywilnoprawnej, natomiast kwestie związane z odpowiedzialnością za uszkodzenia na cudzym mieniu, regulowane są na drodze odpowiedzialności cywilnoprawnej i karnoprawnej.

W konsekwencji uznać należy, że uregulowania objęte powyższym zakresem wykraczają poza materię ustawową określoną w u.s.g. oraz w u.g.k. Gmina nie może wykraczać poza swoje kompetencje, nawet jeżeli cel wprowadzanych uregulowań dla jej mieszkańców byłby słuszny. Wszelkie regulacje, co do których rada nie posiada upoważnienia ustawowego, są sprzeczne z prawem jako naruszające art. 7 Konstytucji RP, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zasada ta oznacza, że organ, w tym także stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Nie jest upoważniony do regulowania tego, co już zostało uregulowane, ani też do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego (wyrok WSA z 4 listopada 2015 r. sygn. akt IV SA/Wa 1773/15).

Abstrahując od powyższego, zakres materii regulowanej postanowieniami uchwały Nr LIX/322/2023 Rady Gminy Sochaczew wskazuje, iż mamy do czynienia z aktem prawa miejscowego normującym zasady korzystania z gminnych obiektów użyteczności publicznej, tj. świetlic wiejskich stanowiących mienie Gminy Sochaczew. A zatem podstawę prawną do podjęcia uchwały w przedmiocie powyższej materii stanowić powinien art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie sądowoadministracyjnym poglądem, zakres przedmiotowy terminu „zasady i tryb korzystania”, o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do terenów i urządzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia porządku zachowania się. Oznacza to w konsekwencji jedynie uprawnienie rady gminy do wprowadzenia reguł dotyczących obowiązującego sposobu zachowania się podmiotów, które przebywają na terenach lub w obiektach, o jakich mowa w art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. Jednakże rada gminy na podstawie powyższej regulacji nie jest uprawniona do wprowadzania do takiego aktu prawa miejscowego jakichkolwiek przepisów ustalających lub modyfikujących odpowiedzialność karną i cywilną (wyrok WSA w Poznaniu z 16 listopada 2011 r. sygn. akt IV SA/Po 672/11, wyrok WSA w Krakowie z 3 grudnia 2013 r. sygn. akt III SA/Kr 731/13). Tak sformułowane normy zawarte w kwestionowanej uchwale nie tylko wykraczają poza granice upoważnienia ustawowego

do określenia zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, ale także bezpodstawnie ingerują w zastrzeżoną dla ustawodawcy sferę odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych. Stanowienie o zasadach odpowiedzialności cywilnoprawnej lub karnej należy bezspornie do materii ustawowej i żaden akt prawny niższego rzędu nie może tworzyć, zmieniać lub uchylać reguł ustawowych w tym zakresie (wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 12 lipca 2023 r. sygn. akt II Sa/Go 249/23).

W § 15 przedmiotowej uchwały Rada Gminy Sochaczew upoważniła Wójta Gminy Sochaczew do ustalania regulaminu świetlic. W ocenie organu nadzoru brzmienie przywołanej regulacji w sposób rażąco narusza art. 4 ust. 2 u.g.k. Zgodnie z przywołaną dyspozycją organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może powierzyć organowi wykonawczemu tej jednostki samorządu terytorialnego uprawnienia w zakresie ustalenia wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego. Przywołana dyspozycja nie stanowi dla rady gminy podstawy do subdelegowania na organ wykonawczy uprawnienia w przedmiocie uchwalania regulaminów gminnych obiektów użyteczności publicznej, jakimi w tym przypadku są świetlice wiejskie stanowiące mienie gminne.

Ponadto, organ nadzoru wskazuje, iż przywołane w podstawie prawnej niniejszej uchwały przepisy art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h u.s.g. oraz art. 4 ust. 1 i 2 u.g.k. nie korespondują z materią stanowiącą zakres przedmiotowy objęty niniejszą uchwałą.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

WOJEWODA MAZOWIECKI

Tobiasz Bocheński

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/